

בבית המשפט המחוזי בירושלים

בעניין שבין:

ד"ר יעקב ברגמן ת.ז. 03028657-9

באמצעות משרד עורכי דין כבירי-נבו-קידר ע"י
גיל נבו ו/או עמרי כבירי ו/או אורי קידר ו/או זיוון
טובי-אלימי ו/או סימה סלע (פלקס) ו/או רועי שובל
ו/או עידן למדן ו/או גיא ראשין ו/או סמדר קשת בר-
און ו/או קרן רז ו/או אביבית גל-און ו/או ליאור
דהאן ו/או ידידה וולף מרחוב עמק רפאים 64,
ירושלים 93142 טלפון: 02-5667711 פקס:
E-mail: 02-5667722
ztalimi@knklaw.com

המבקש

- נ ג ד -

לבין:

1. האוניברסיטה העברית בירושלים -
ועדת החיפוש לבחירת נשיא
2. פרופ' מנחם מגידור - נשיא האוניברסיטה
העברית בירושלים

שניהם מהאוניברסיטה העברית בירושלים
הר הצופים, ירושלים 91905

המשיבים

המרצת פתיחה

בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת ליתן פסק דין הצהרתי הקובע כי ועדת החיפוש (להלן: "ועדת החיפוש") אשר הוקמה לצורך בחירת נשיא (להלן: "הנשיא") האוניברסיטה העברית בירושלים (להלן: "האוניברסיטה"), מכוח הוראות פרק ז' לתקנון הכללי של האוניברסיטה (להלן: "התקנון"), לא הפעילה כנדרש את סמכויותיה, ועל כן המלצתה למנות את פרופסור מנחם מגידור לתקופת כהונה נוספת כנשיא ניתנה שלא כדין והיא בטלה ומבוטלת.

א. הצדדים

1. המבקש הינו בעל תואר דוקטור במימון, ומשמש כמרצה בכיר בבית הספר למינהל עסקים של האוניברסיטה.
2. המשיבה מס' 1 הינה ועדת החיפוש אשר הוקמה, כמפורט לעיל, מכוח הוראות התקנון.
3. המשיב מס' 2 הינו נשיאה המכהן של האוניברסיטה, ומי שהומלץ על ידי ועדת החיפוש לתקופת כהונה נוספת, שלישיית במספר, כנשיא.

ב. עובדות המרצת הפתיחה**האוניברסיטה ומנגנוניה**

4. בטרם ניכנס לסוגייה נשוא הליך זה, דהיינו אופן בחירת הנשיא, מן הראוי לפרט קמעה מהם מוסדות האוניברסיטה.
5. המוסד העליון של האוניברסיטה הוא חבר הנאמנים (המכונה בתקנון גם 'החבר'). חבר הנאמנים הינו גוף הכולל כ- 200 חברים, חלקם תושבי ישראל וחלקם תושבי חוץ.
- כאשר מתפנה מקום, ממנה חבר הנאמנים נאמנים חדשים למקומות שהתפנו לתקופה של שלוש שנים, אותה ניתן להאריך בשלוש שנים נוספות.
- חבר הנאמנים מתכנס אחת לשנה.
6. הוועד הפועל של האוניברסיטה הינו גוף המונה 40 חברים. חמישה עשר מחבריו הינם גורמים פנים-אוניברסיטאיים (13 חברי סינט, הנשיא וסגן הנשיא למינהל וכספים), ועשירים וחמישה החברים הנותרים נבחרים על ידי חבר הנאמנים מבין חבריו, כאשר מתוכם על שנים עשר לפחות להיות תושבי ישראל ושנים עשר לפחות תושבי חוץ.
- הוועד הפועל מתכנס פעמיים בשנה.
7. הוועד המנהל הינו גוף המונה חמישה עשר חברים. שישה מחבריו הינם גורמים פנים-אוניברסיטאיים (שלושה חברי סינט, הנשיא, סגן הנשיא למינהל וכספים והרקטור), ותשעה החברים הנוספים הינם נציגי ציבור הנבחרים על ידי הוועד הפועל.
- הוועד המנהל מתכנס שש פעמים בשנה.
8. גוף רלבנטי נוסף הוא הסינט. עד חודש נובמבר 2004 כלל הסינט כ- 600 חברים, ומאז צומצם מספר חבריו לכ- 90.
- הסינט מנהל את ענייניה האקדמיים של האוניברסיטה, בכפוף לסמכויות חבר הנאמנים והוועד הפועל, מפקח על רמת ההוראה, החינוך, המחקר, הבחינות והמשמעת האקדמית באוניברסיטה.
9. לסיום נקודה זו יוער כי הוועד המנהל והסינט תוארו כפי מצבם היום, לאחר שלאחרונה עברו שינויים שנועדו להתאימם לדרישות מסמך העקרונות שהתקבל במועצה להשכלה גבוהה בחודש מרץ 2004, מסמך המחייב את כל המוסדות להשכלה גבוהה.
- יצויין, כי מסמך עקרונות זה התקבל בעקבות מסקנות ועדת מלץ, אשר המליצה להגדיל את הייצוג הציבורי בוועד המנהל על חשבון ייצוג הסגל האקדמי, במטרה להפוך את ניהול האוניברסיטאות לאחראי בפני הציבור.

הנשיא ואופן בחירתו

10. הנשיא הינו נושא המשרה הבכיר באוניברסיטה ותפקידו מוגדר בסעיף 7 בפרק המבוא לחוקת האוניברסיטה (להלן: "החוקה") ובפרק ז(א) לתקנון.

סעיף 7 בפרק המבוא לחוקה קובע:

"הנשיא הוא ראש האוניברסיטה ונושא באחריות לפני חבר הנאמנים לניהול האוניברסיטה, לרמתה ולאיכותה, וכן למילוי התפקידים על-ידי כל רשות ונושאי משרה באוניברסיטה."

פרק ז(א) לתקנון קובע:

"הנשיא ינהל את ענייני האוניברסיטה וישתמש בסמכויות שהעניק לו החבר בהתאם להוראות החוקה והתקנון הכללי.

הנשיא יהיה אחראי לביצוע ההחלטות שנתקבלו בחבר, בוועד הפועל ובוועד המנהל אם אין בהחלטות האלה הוראה אחרת מפורשת או משתמעת."

11. [א] מצ"ב העתקי פרק המבוא של החוקה ופרק ז' לתקנון ומסומנים כנספח א'. סעיף ז(ב) לתקנון קובע כי הנשיא יבחר על ידי חבר הנאמנים לתקופה כהונה שלא תעלה על ארבע שנים, ובתום תקופת הכהונה ניתן יהיה לשוב ולבחור בנשיא המכהן, ובלבד שתקופת כהונתו הכוללת לא תעלה על שנים עשרה שנים רצופות.

12. מנגנון בחירת הנשיא נקבע בסעיף ז(ג) לתקנון כהאי לישנא:

"לצורך בחירת הנשיא ימנה הוועד הפועל ועדת חיפוש מיוחדת שתורכב מתשעה חברים כדלקמן: ששה אנשי ציבור שלפחות אחד מהם הוא איש אקדמיה שאינו חבר הסגל האקדמי הפועל של האוניברסיטה, אשר יומלצו על ידי הוועד המנהל, וכן שלושה חברים שייבחרו על ידי הסינט.

ועדת החיפוש תמליץ לפני הוועד הפועל על מועמד לכהונת הנשיא. המועמד לתפקיד יהיה בעל השכלה מתאימה וכן בעל ידע והבנה ברמה גבוהה בכל הנוגע לחיי האוניברסיטה ולייעודה של ההשכלה הגבוהה. הוועד הפועל יאשר את המועמד ברוב של למעלה מ- 70% מבין חבריו הנוכחים והמשתתפים בהצבעה.

המועמד שיאשר הוועד הפועל ייבחר על ידי החבר לנשיא ברוב קולות חברי החבר הנוכחים והמשתתפים בהצבעה.

לא אישר הוועד הפועל את המועמד או לא בחר החבר במועמד שאישר הוועד הפועל תמליץ ועדת החיפוש על מועמד אחר לפני הוועד הפועל."

13. הנה כי כן, ועדת החיפוש אמורה לחפש ולאתר מועמדים ראויים לכהונת הנשיא, לאתר מתוכם את המתאים ביותר לדעתה, ולהמליץ על מועמד זה בפני הוועד הפועל.

ההמלצה האמורה צריכה לקבל את אישורו של הוועד הפועל, ולאחר מכן אמור המועמד המוצע להיבחר על ידי חבר הנאמנים.

14. ייאמר מיד, כי ועדת החיפוש לא חיפשה כלל מועמדים ראויים, במקרה דנן.

אופן מימוש הליך הבחירה במקרה דנן

15. הנשיא המכהן, פרופ' מנחם מגידור, אמור לסיים את תקופת כהונתו השנייה ביום 1.10.2005.

16. בהתאם לתקנון, מינה הוועד הפועל את ועדת החיפוש, הכוללת את החברים הבאים:

- א. פרופ' רות גביון;
- ב. פרופ' יאיר זקוביץ';
- ג. פרופ' חרמונה סורק;
- ד. עו"ד יגאל ארנון;
- ה. מר מיכאל פדרמן;
- ו. מר חיים הררי;
- ז. מר איירה סורקין;
- ח. מר מייקל ג'י;
- ט. מר אריאל אליה.

שלושת החברים המנויים בסעיפים (ז)-(ט) לעיל הינם תושבי חוץ.

17. יצויין, כי שלושת נציגי הסינט בוועדת החיפוש נבחרו ביום 24.11.2004. המבקש אינו יודע, ולמיטב ידיעתו גם הרוב המכריע של קהיליית האוניברסיטה אינו יודע, מתי נבחרו ששת החברים הנוספים, ומתי החלה ועדת החיפוש בעבודתה.

18. חשוב להדגיש, כי זהות חברי ועדת החיפוש מעולם לא נמסרה לציבור הרחב, וגם המבקש עצמו הצליח לקבל את רשימת ששת נציגי הציבור מבין חבריה רק לאחר פניות ודרישות חוזרות ונשנות.

19. למיטב ידיעת המבקש, בזמן כהונתה קיימה ועדת החיפוש לכל היותר שתי ישיבות בלבד, בהן לא נכחו שלושת החברים תושבי החוץ.

20. על פי המידע שנמסר למבקש, באחת משתי הישיבות האמורות התקיימה שיחת ועידה טלפונית עם שניים מבין שלושת החברים תושבי החוץ (איירה סורקין ואריאל אליה), ובזאת התמצתה מעורבותם של השניים בעבודת ועדת החיפוש.

מר מייקל ג'י, החבר תושב החוץ השלישי, כלל לא השתתף בישיבות ועדת החיפוש.

21. למיטב ידיעת המבקש, ועדת החיפוש לא נקטה בכל הליך שהוא שנועד ליידע את הציבור הרחב על האפשרות להציע מועמדות למשרת הנשיא, לא חולקו מנשרים בין חברי הסגל האקדמי ולא בוצע כל פרסום בתקשורת האלקטרונית והכתובה.

22. בסופו של תהליך, שעצם קיומו היה מוסתר מעין כל, החליטה ועדת החיפוש להמליץ על מינויו של הנשיא המכהן, פרופ' מנחם מגידור, לתקופת כהונה שלישית.

כשכתבנו את העתירה, הייתי תחת הרושם שוועדת החיפוש לנשיא קיימה שתי ישיבות. לא העלתי על דעתי, שהיא כל כך זלזלה בתפקידה עד כדי קיום ישיבה אחת בלבד.

עובדה מדהימה זו התבררה מן הראיון שנתן יגאל ארנון לעיתון "הארץ" ומתוך התצהיר שמסר לבית-המשפט.

23. הנה כי כן, ועדת החיפוש כלל לא שקלה וכלל לא בחנה את מועמדותם של מועמדים נוספים מלבד הנשיא המכהן, ולא עשתה את הנדרש ממנה בכדי שמועמדים פוטנציאליים אכן יציעו את מועמדותם.
24. ואם בכך אין די, הרי שגם מועמדותו של פרופ' מנחם מגידור לא נבחנה כפי שראוי היה כי תיבחן.
25. הלא גם אם קיים מועמד אחד בלבד, עדיין יש לבחון את מידת התאמתו לתפקיד, בעיקר כאשר מדובר בנשיא מכהן, אשר את הישגיו ואת כישלונותיו ניתן לבחון ולהעריך ביתר קלות.
26. לשם כך, היה על ועדת החיפוש להתכבד ולפנות לכל הגורמים הרלבנטיים באוניברסיטה, לרבות הסגל האקדמי, הסגל המינהלי ונציגות הסטודנטים, ולבקש מכל החפץ לעשות זאת להביע בכתב את עמדתו ואת השגותיו בכל הנוגע לאפשרות מינויו של מר מגידור לתקופת כהונה נוספת.
27. אם הייתה ועדת החיפוש עושה כן, היה מגלה כי קיימים לא מעטים, ובהם המבקש, הסבורים כי תפקודו של מר מגידור כנשיא לוקה בחסר, וכי ראוי היה להחליפו במועמד אחר, אשר יידע להציע את האוניברסיטה לדרך של מצויינות אקדמית, אשר תאפשר לה, לחברי הסגל שלה ולבוגריה להתחרות בכבוד עם האוניברסיטאות המובילות בעולם.
28. על ועדת החיפוש היה לאפשר לכל המשיגים להשמיע בפניה את השגותיהם, בין בכתב ובין בעל פה, לדון בהשגות שהועלו בלב פתוח ובנפש חפצה, וליתן גם להן את המשקל הנדרש בטרם תתקבל החלטתה.
29. למרבה הצער, ועדת החיפוש לא עשתה דבר מכל אלה, תוך שנוצר הרושם כי מלכתחילה המטרה והכוונה היו לאפשר את מינויו של פרופ' מגידור לתקופת כהונה נוספת כנשיא.
30. יצויין, בהקשר זה, כי ביום 9.1.2005 פנה המבקש למר איירה סורקין, ודן עמו בשיחה טלפונית לניו יורק בשאלת מינויו של פרופ' מגידור לכהונה נוספת, תוך שהוא מעלה בפניו את השגותיו בעניין זה. מר סורקין אמר למבקש כי לא היה מודע להשגות אלו.
- עוד יצויין, כי המבקש פנה אל מר סורקין בהיותו חבר בחבר הנאמנים, מבלי שידע כי הוא חבר בוועדת החיפוש עצמה.
31. באמצע חודש פברואר 2005, התברר למבקש כי למר ג'י נודע על הטענות שהעלה נגד מינויו המחודש של פרופ' מגידור רק ימים ספורים קודם לכן, לאחר שוועדת החיפוש כבר החליטה להמליץ על מינויו לתקופת כהונה שלישית כנשיא.
32. המשמעות של עובדה זו היא כי מידע חיוני, הנוגע ישירות למועמדותו של פרופ' מגידור ולתפקודו כנשיא, לא נמסר בזמן אמת לכל חברי ועדת החיפוש, ובכך נמנעה מהם האפשרות לשקול כדבעי את כל השיקולים הרלבנטיים.
33. לשם ההמחשה יודגש, כי הליך בחירת הנשיא באוניברסיטאות המובילות בעולם שונה בתכלית מההליך שתואר לעיל.

לדוגמא, תהליך חיפוש הנשיא במכון הטכנולוגי של מסצ'וסטס (MIT), שהתקיים במהלך שנת 2004 וארך שמונה חודשים תמימים, כלל קריאה פומבית של ועדת החיפוש, שזהות חבריה הייתה כמובן ידועה, באמצעים שונים, ובין היתר באמצעות אתר אינטרנט שיוחד לצורך זה, לכל הסגל

האקדמי והמינהלי לסטודנטים ולעשרות אלפי הבוגרים, להביע את עמדתם באשר לתכונות הנדרשות מנשיא ולהציע מועמדים לתפקיד.

כל אחת מקבוצות ההתייחסות הרלבנטיות (הסגל האקדמי, הסגל המינהלי וציבור הסטודנטים) בחרה ועדה מייצגת לוועדת החיפוש. פותחו מנגנונים שאיפשרו לקבוצות העניין השונות להעביר את שיקוליהן ומועמדיהן באופן אישי אל ועדת החיפוש, ובאתר האינטרנט אף הוצעו טפסים אלקטרוניים למשלוח אישי של מסרים והצעות לוועדה.

לפי דברי יו"ר ועדת החיפוש, העסיק התהליך חלק גדול מקהיליית MIT.

החיפוש אף כלל פנייה אל מועמדים פוטנציאליים חיצוניים, ובסופו של דבר נבחרה, לראשונה בתולדות המוסד, נשיאה, אשר כיהנה עד אז כפרובוסט (רקטור) של אוניברסיטת ייל.

[ב'] מצ"ב העתק דף האינטרנט המדווח על האמור ומסומן כנספח ב'.
[<http://web.mit.edu/president/search/process.html>]

34. דוגמא נוספת היא אוניברסיטת טורונטו שבקנדה, אשר נמצאת עתה בהליך בחירת נשיאה הבא. יו"ר ועדת החיפוש פנה, הן באמצעות האינטרנט והן באמצעות מודעות בעיתונות, לכל אזרחי קנדה הרואים עצמם מתאימים למשרת נשיא האוניברסיטה, בבקשה להגיש את מועמדותם לתפקיד.

בפנייתו כתב יו"ר ועדת החיפוש: "אני מצפה, שבעזרת המלצותיכם על מועמדים, בחיפושנו האקטיביים ובאמצעות הפרסום נגיע אל מירב המועמדים שבהם נרצה לדון".

כמו כן פורסם כל שלב משלבי החיפוש באתר האינטרנט של האוניברסיטה.

[ג'] מצ"ב העתק הפנייה האמורה, כולל דף מאתר האינטרנט של האוניברסיטה, ומסומן כנספח ג'.
[http://www.utoronto.ca/govcncl/presidential_search8.html]

35. רבות מהאוניברסיטאות הנחשבות בעולם אף שוכרות אנשי מקצוע אשר תפקידם לאתר עבורן מועמדים ראויים לתפקיד נשיא האוניברסיטה. כך פועלות לדוגמא אוניברסיטת טורונטו ו-M.I.T. אשר הוזכרו לעיל, וכן אוניברסיטת דיוק.

36. כך אכן אמור להתבצע להיראות הליך חיפוש נכון וראוי למשרת נשיא של מוסד כה חשוב מבחינה ציבורית כאוניברסיטה העברית בירושלים. יש להצטרף שלא כך נהגה ועדת החיפוש.

37. יתירה מכך, בימים אלה פועלת ועדת חיפוש נוספת של האוניברסיטה, אשר מטרתה לאתר מועמד לכהונת רקטור האוניברסיטה (יש לציין, כי כשם שהנשיא המכהן זכאי להציע את מועמדותו לכהונה נוספת, כך יכול גם הרקטור המכהן, פרופ' חיים רבינוביץ').

והנה, בשונה מהליך בחירת הנשיא, ועדת החיפוש לבחירת הרקטור פנתה לכל חברי הסינאט ולכל חברי הסגל האקדמי הקבוע, בבקשה להציע מועמדים לכהונת הרקטור ולהעיר את הערותיהם בעניין.

מעניין לציין, אגב, כי פנייה זו חתומה על ידי פרופ' מגידור עצמו.

[ד'] מצ"ב העתק פנייתו של פרופ' מגידור מיום 3.1.2005 ומסומן כנספח ד'.

38. אם לשם חיפוש מועמדים לתפקיד רקטור האוניברסיטה נעשתה פנייה לכל חברי הסינט ולכל חברי הסגל האקדמי הקבוע, מדוע לא בוצעה פנייה דומה גם לשם איתור מועמדים לכהונת הנשיא?
39. יתר על כן, מדוע לא פנתה ועדת החיפוש גם אל הסגל האקדמי של האוניברסיטאות הישראליות האחרות? הרי שלא כנדרש בבחירת רקטור, אין כל מניעה כי הנשיא ייבחר מקרב הסגל האקדמי של אוניברסיטה אחרת.
40. אם בכך אין די, הרי שבשנת 1997, לקראת תום כהונתו הראשונה של פרופ' גוטפריינד כנשיא האוניברסיטה, ועל אף שגם הוא הציע את מועמדותו לכהונה שנייה והיא אף נשקלה, יזמה ועדת החיפוש שהוקמה אז פנייה למספר מועמדים פוטנציאליים, כגון פרופ' יצחק פרנס מהאוניברסיטה העברית ופרופ' אבישי ברוורמן, אשר כיהן אז (ומכהן גם היום) כנשיא אוניברסיטת בן גוריון.
- והנה, במקרה דנן, למיטב ידיעת המבקש לא פנתה ועדת החיפוש לאף מועמד פוטנציאלי, ולא ניסתה כלל לברר אם קיימים כאלו אשר יהיו מעוניינים להציע את מועמדותם לתפקיד המכובד.
- יצוין, בהקשר זה, שבמסגרת חיפוש הנשיא בשנת 1997, יודעו חברי הסגל האקדמי על כוונת ועדת החיפוש להמליץ על פרופ' יצחק פרנס לנשיא, וניתנה להם הזדמנות להביע את דעתם בנושא.
- בסופו של יום הוסרה מועמדותו של פרופ' יצחק פרנס, ובמקומו באה מועמדותו של פרופ' מגידור, אשר אכן נבחר.
- ברור, שאילו הייתה ועדת החיפוש בשנת 1997 פועלת באותו אופן בו פועלת ועדת החיפוש דהיום, היה פרופ' גוטפריינד מתמנה לכהונה נוספת, ולא פרופ' מגידור אשר נבחר לבסוף.
41. במהלך השבועות האחרונים, פנה המבקש לחלק מחברי ועדת החיפוש, וניסה להסביר להם מדוע אינו סבור כי ראוי למנות את פרופ' מגידור לכהונה נוספת, אלא שמעולם לא ניתנה לו האפשרות לעשות זאת באופן מסודר ומובנה, במהלך ישיבה מסודרת של ועדת החיפוש או בהגשה מסודרת של חומר כתוב.
42. לעומת זאת, כאשר פנה המבקש לפרופ' רות גביוון, אחת מחברי ועדת החיפוש, אשר אישרה כי יש ממש בטענות המבקש בדבר הצורך בחיפוש נאות, ואף הביעה את תמיכתה המפורשת בפרסום "קול קורא" בנוגע לבחירת נשיא.
- חבל שכחברת ועדת החיפוש לא המליצה פרופ' גביוון לחבריה לפרסם "קול קורא" כאמור, או לחילופין, וככל שכן נמסרה המלצה כזו, חבל שהוחלט לדחותה.
43. גם ניסיונותיו של המבקש לברר מתי אמורה להתכנס ישיבת הוועד הפועל אשר אמורה לדון בהמלצת ועדת החיפוש נתקלו בקשיים מרובים.
44. המבקש פנה הן לגב' שירלי גן אור ממשרד חבר הנאמנים, והן למר שמחה שמחוביץ, מזכיר הוועד הפועל, וביקש לברר את מועד הישיבה האמורה, אך בשני המקרים נאמר לו שהם אינם יודעים אם מותר להם למסור לו את המידע המבוקש.
45. ויודגש, מדובר בישיבה של הוועד הפועל של האוניברסיטה, ולא ברור כיצד ניתן להעלות על הדעת שקיימת הצדקה כלשהי להסתרת מועד כינוסה.

46. רק לפני ימים אחדים התברר למבקש (במקרה) כי הוועד הפועל אמור להתכנס בשבוע של הששה במרץ הקרוב (אם כי תאריך מדויק לא נמסר למבקש), וכי אחד הנושאים על סדר יומה הוא אישור המלצת ועדת החיפוש.

47. מכאן המרצת הפתיחה.

ג. טיעון משפטי

48. לא יכול להיות חולק, כי האוניברסיטה הינה גוף דו מהותי, הכפוף גם לכללי המשפט המינהלי, בוודאי כאשר מדובר בבחירת נושא המשרה הבכיר בה.

וראו, לדוגמא: ע"א (באר שבע) 1038/00 בת שבע פנר נ' אוניברסיטת בן גוריון, תק-מח 2001(3), 7702, בסעיף 8 לפסק הדין.

49. משכללי המשפט המינהלי חלים על ועדת החיפוש, הרי שעליה להפעיל את סמכויותיה כשלנגד עיניה, בראש ובראשונה, טובת הציבור בכללותו וטובת קהיליית האוניברסיטה.

מטרה זו יכולה הייתה להתממש רק אם הייתה ועדת החיפוש פועלת בהגינות, כפי שהיא מחוייבת לעשות:

"בית המשפט קבע לא פעם כי חובה על הרשות המינהלית להפעיל את סמכותה בדרך הראויה לנאמן שהסמכות הופקדה בידו כדי לשרת את טובת הציבור.

...

חובת ההגינות, המוטלת על כל רשות מינהלית, היא חובה מחמירה. וזה דברה של השופטת דורנר:

'חובת ההגינות המינהלית - שיסודה במעמדה של הרשות כנאמנה כלפי הציבור - מחמירה יותר מחובת תום הלב הנדרשת מן הפרט. המידה המחמירה חלה בין אם פועלת הרשות בתחום המשפט האזרחי ובין אם פועלת היא בתחום המשפט הציבורי' (בג"צ 4422/92 עפרון נ' מינהל מקרקעי ישראל, פ"ד מז(3) 853,860).

מחובת ההגינות נגזרים כללים שונים בקשר להליך המינהלי, כגון, חובת הרשות להשיב במועד לפניית האזרח והחובה לאפשר לו להשמיע את טענותיו בפני הרשות."

פרופ' זמיר, הסמכות המינהלית, כרך ב', בעמ' 674-673.

50. כך, היה על ועדת החיפוש לפעול בשוויון, ביושר ובתום לב:

"יש להפעיל עליה את עקרונות היסוד של הגינות, שוויון, סבירות, יושר ותום-לב וכיוצא בהם מושכלות ראשונים של מינהל ציבורי ראוי." (בג"צ 731/86 מיקרו דף נ' חברת התשמל לישראל בע"מ ואח', פ"ד מא(2) 449, 463).

51. במקרה דנן, לא נהגה ועדת החיפוש בהתאם לחובות המינהליות המוטלות עליה, וכתוצאה מכך נפלו בפעולותיה, במחדליה ובסופו של דבר בהחלטתה, פגמים מינהליים רבים וחמורים.

פגיעה בעיקרון השוויון

52. עיקרון השוויון מהווה זכות יסוד מושרשת שאין עליה עוד עוררין.

וראה:

- א. 98/69 צ"גב ברגמן נ' שר האוצר, פ"ד כג (1) 693;
- ב. בג"צ 5394/92 הופרט נ' "ייד ושם", רשות הזיכרון לשואה ולגבורה, פ"ד מח (3) 353;
- ג. בג"צ 453/94 שדולת הנשים בישראל נ' שר התחבורה ואח', פ"ד מח (5) 501;
- ד. בג"צ 721/94 אל-על נתיבי אויר לישראל בע"מ נ' דנילוביץ' ואח', פ"ד מח (5) 749;
- ה. בג"צ 4541/94 אליס מילר נ' שר הבטחון ואח', פ"ד מט (4) 94;
- ו. בג"צ 441/97 צנורט יוסף נ' ראש עיריית ירושלים, תק-על 99 (2) 704;
- ז. בג"צ 5688/92 ויכסלבאום נ' שר הבטחון, פ"ד מז (2) 812;
- ח. ד"נ 10/69 בורנובסקי נ' הרבנים הראשיים לישראל ואח', פ"ד כה (1) 7;
- ט. בג"צ 953/87 פורז נ' ראש עיריית תל אביב - יפו, פ"ד מב (2) 309;
- י. בג"צ 7111/95 מרכז השלטון המקומי נ' הכנסת, פ"ד נ (3) 485;
- יא. בג"צ 104/87 נבו נ' בית הדין הארצי לעבודה, פ"ד מד (4) 749.
53. בענייננו, יישומו של עיקרון השוויון משמעו מתן הזדמנות שווה לכל המועמדים הראויים להציג את מועמדותם לתפקיד הנשיא, ולהתמודד בתנאים זהים מול פרופ' מגידור.
54. אלא שכמפורט לעיל, ועדת החיפוש בחנה את מועמדותו של מועמד פוטנציאלי אחד בלבד, הלא הוא הנשיא המכהן.
55. ועדת החיפוש לא עשתה כל פעולה לאיתור מועמדים פוטנציאליים נוספים, או פעולה אשר נועדה להניע מועמדים פוטנציאליים כאלו להציע את מועמדותם לתפקיד הנשיא.
56. בכך שמנעה, הלכה למעשה, ממועמדים פוטנציאליים להציג את מועמדותם, הפלתה ועדת החיפוש בינם לבין פרופ' מנחם מגידור.
57. פגיעה זו בעיקרון השוויון, כשלעצמה, יש בה כדי להביא לבטלות החלטת ועדת החיפוש.

פגיעה בחובת השימוע

58. בהתאם לכללי הצדק הטבעי, היה על ועדת החיפוש לאפשר לכל אדם מעוניין להציג בפניה את השגותיו בכל הנוגע לתפקודו והישגיו של כל אחד מהמועמדים שנבחנו על ידה, ובמקרה דנן פרופ' מגידור.
59. ועדת החיפוש לא פרסמה ברבים מיהו המועמד עליו היא שוקלת להמליץ, ולא אפשרה לגורמים הרלבנטיים המעוניינים להביע את דעתם והשגותיהם על המינוי המוצע.
60. כמוסבר לעיל, בשום שלב לא קיימה ועדת החיפוש דיון פומבי, ולא אפשרה לגורמים הרלבנטיים להביע בפניה בצורה מסודרת, בין בכתב ובין בעל פה, את השגותיהם באשר למינוי המוצע.
61. בעיקר תמוה הדבר, לאור העובדה כי במקרים קודמים, ולמשל בעת בחירת הנשיא בשנת 1997, כן התקיים הליך במסגרתו ניתנה אפשרות להציג השגות למינויים המוצעים.
62. הרי בהחלט ייתכן כי לאחר שמיעת המתנגדים, ובהם גם המבקש, הייתה ועדת החיפוש מחליטה שלא להמליץ למנות את פרופ' מגידור לנשיא, בדיוק כפי שבשנת 1997 הוסרה מועמדותו של פרופ' יצחק פרנס לאחר שנשמעו ההשגות הנוגעות למינוי זה.
63. גם פגם זה יש בו כדי להביא לפסילת החלטתה של ועדת החיפוש.

הימנעות מאיסוף כל הנתונים הרלבנטיים

64. הפגם המינהלי החמור ביותר אשר נפל בעבודת ועדת החיפוש הוא הימנעותה המוחלטת מכל פעולה אשר מטרתה להביא מועמדים פוטנציאליים להציג את מועמדותם.
65. וכך כותב פרופ' זמיר בספרו **הסמכות המינהלית**, כרך ב', בעמ' 738:

"אם מתברר כי בנסיבות המקרה לא שקדה הרשות המינהלית לאסוף את הנתונים השייכים לעניין ולבדוק אותם לקראת קבלת ההחלטה, כפי שרשות סבירה היתה נוהגת, עשוי בית המשפט לפסול את ההחלטה."

66. תפקידה של ועדת החיפוש הוא לאתר את המועמד המתאים ביותר לשמש כנשיא האוניברסיטה.
67. מתבקש, איפוא, כי לצורך קבלת החלטה מושכלת, תפעל ועדת החיפוש לאיתור מירב המועמדים המתאימים, על מנת שתוכל להמליץ מתוכם על המתאים ביותר.
68. כך, למשל, יכולה וצריכה הייתה ועדת החיפוש לפעול כפי שמקובל במוסדות האקדמיים המובילים בעולם, ובראש ובראשונה לתת ביטוי פומבי לעצם העובדה כי מתקיים הליך של בחירת נשיא.

עוד יכולה הייתה ועדת החיפוש, לשם ההמחשה בלבד, לפנות לחברי הסגל ולנשיאי האוניברסיטאות המובילות בארץ ובעולם, ולברר האם קיים אדם עליו הם יכולים להמליץ לתפקיד.

ושוב, מדובר רק בדוגמא אחת, ואין ספק כי ניתן וצריך היה לחשוב על לחשוב על דרכים רבות נוספות אשר יכולות היו להעניק לוועדת החיפוש בסיס עובדתי רחב מספיק לבחירת המועמד האופטימלי.

69. במקרה דנן, ברור לחלוטין כי ועדת החיפוש לא אספה את כל הנתונים הרלבנטיים, ומשכך דין החלטתה להתבטל.

חוסר סבירות

70. מעבר לכל העילות המינהליות הספציפיות, הרי שפעולותיה של ועדת החיפוש פשוט לוקות בחוסר סבירות קיצוני.

71. הנה כי כן, אם יעמיד עצמו בית המשפט הנכבד לשעה קלה בנעליה של ועדת החיפוש, וינסה לחשוב על דרכים למציאת מספר רב ככל האפשר של מועמדים ראויים לתפקיד הנשיא, אין ספק כי ימצא מספר אמצעים שהיה על ועדת החיפוש לנקוט.

72. אלא שהחיפוש היחידי שעשתה ועדת החיפוש היה מתחת לפנס, דהיינו הסתכלות על המועמד היחיד, דהיינו הנשיא המכהן.

73. פעולותיה ומחדליה של ועדת החיפוש לוקות בחוסר סבירות קיצוני, ואין ספק כי ועדת חיפוש סבירה לא הייתה פועלת כפי שפעלה ועדת החיפוש במקרה דנן.

74. גם בשל כך דין החלטת ועדת החיפוש להתבטל.

ד. סוף דבר

75. לבית המשפט הנכבד הסמכות העניינית והמקומית לדון בהמרצת הפתיחה, וזאת לאור מהותה.

76. מצ"ב תצהיר המבקש לאימות העובדות המפורטות בהמרצת הפתיחה.

77. אשר על כן, ולאור כל האמור לעיל, מתבקש בית המשפט הנכבד ליתן פסק דין הצהרתי כמבוקש במבוא להמרצת פתיחה זו.

כן מתבקש בית המשפט הנכבד לחייב את המשיבים לשלם למבקש את הוצאות המשפט, לרבות שכר טרחת עורך דין בתוספת מע"מ כחוק, והכל בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כדין.

ירושלים, היום 28 בחודש פברואר 2005.

אורי קידר, עו"ד
כבירי-נבו-קידר, עורכי דין
ב"כ המבקש